

Uvodnik

Osobito mi je zadovoljstvo u ovome tematskom dodatku časopisa Medix br. 138 (*Supplement I*, 2019.) predstaviti prve Hrvatske smjernice za dijagnostiku i liječenje arterijske hipertenzije u djece. Kako su se spoznaje vezane uz pedijatrijsku hipertenziju tijekom posljednjih desetljeća mijenjale, naše smo smjernice načinili na temelju recentne literature i smjernica međunarodnih stručnih društava. Cilj ovoga dokumenta jest da bude razumljiv, praktičan, lako čitljiv i koristan u svakodnevnom radu svim liječnicima koji rade s djecom. Nastojali smo tekst uobličiti tako da najvažnije činjenice istaknemo u tablicama uz osnovne informacije navedene u tekstu te da izbjegnemo opsežan teoretski sadržaj koji nerijetko ometa korištenje smjernica. Prema uzoru na smjernice Hrvatskoga društva za hipertenziju za odrasle, nismo navodili razine značajnosti i stupnjeve dokaza te brojne reference na temelju kojih su načinjene međunarodne smjernice, kako bismo smanjili broj informacija i veličinu ovoga, ionako velikoga dokumenta. U našim smjernicama nastojali smo obuhvatiti razne aspekte pedijatrijske hipertenzije – epidemiologiju, prevenciju, primarnu i sekundarnu hipertenziju, dijagnostiku i liječenje, čimbenike vaskularnoga fenotipa, hipertenziju u sportaša, u novorođenčadi, kao i liječenje hipertenzivne urgencije i emergencije.

Činjenica je da se povišeni arterijski tlak u djece nedovoljno dijagnosticira. Tome je više razloga. Pedijatri i svi liječnici koji rade s djecom pažljivo prate djetetov rast i razvoj i može se očekivati da mjerenje tlaka bude dio redovitoga pregleda djeteta, no to često još uvijek nije tako. Mjerenje tlaka u djece zahtjevniji je postupak nego u odraslih (dijete treba umiriti, valja imati primjerenu orukvicu). Za točnu interpretaciju i klasifikaciju izmjerenih vrijednosti potrebno je odvojiti dodatno vrijeme i napor za provjeru referentnih vrijednosti u kompliciranim tablicama. Pedijatri rijetko vide posljedice hipertenzije u dječjoj dobi, ali znaju što znači neliječena hipertenzija za zdravlje u djetinjstvu i kasnije u odrasloj dobi. Osim toga, svjesni smo činjenice da prevencija hipertenzije mora početi u djetinjstvu jer se povišene vrijednosti arterijskoga tlaka iz djetinjstva, a osobito adolescencije, prosljeđuju u odraslu dob i udružene su s ranim kardiovaskularnim morbiditetom i mortalitetom u odrasloj dobi. Prevalencija primarne hipertenzije raste, osobito u adolescenata i često je povezana s debljinom. Važna je činjenica koju prije nismo znali, a danas znamo, da u djece s hipertenzijom nalazimo već i oštećenje ciljnih organa. Ovim smo preporukama nastojali olakšati liječnicima snalaženje u problematici pedijatrijske hipertenzije i ponudili praktične upute o postupanju s takvim pacijentima.

Sve su to razlozi zbog kojih vjerujemo da će smjernice, koje su napisali članovi Hrvatskoga društva za pedijatrijsku kardiologiju i reumatologiju, Hrvatskoga društva za pedijatrijsku nefrologiju, Hrvatskoga društva za školsku i sveučilišnu medicinu i Hrvatskoga društva za hipertenziju, biti korisne u prevenciji, aktivnom traženju hipertenzije u djece i njezinu liječenju.

Doc. dr. sc. Vesna Herceg-Čavrak, dr. med.

Voditeljica Kardiološkog odjela; Klinika za dječje bolesti Zagreb